

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, підприємництва та
готельно-ресторанної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Викладачі	Марина СЕМИКІНА , доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи https://ekonomika.kntu.kr.ua/spivrobitnyky/semykina-maryna-valentynivna/
Контактний тел.	+38(099) 345-93-65
E-mail	semikinamv@i.ua
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна фахової підготовки, змістових модулів – 4. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 години, самостійна робота – 42 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua ; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь та навичок щодо методології, організації та проведення сучасних наукових досліджень у сфері готельно-ресторанної справи, необхідних для розв'язання складних фахових завдань, генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів з основними етапами, принципами та видами наукових досліджень;
- надати знання про методи збору, обробки та аналізу інформації, включаючи використання сучасних інформаційних технологій та баз даних;

- розвинути вміння формулювати наукові проблеми, визначати мету та завдання дослідження, висувати гіпотези;
- навчити застосовувати науковий, аналітичний та методичний інструментарій для дослідження ринків готельних та ресторанних послуг;
- сприяти розвитку навичок підготовки наукових текстів (статей, звітів, презентацій) та публічного представлення результатів досліджень;
- сформулювати розуміння принципів академічної доброчесності та етики наукових досліджень;
- розвинути здатність до міждисциплінарного підходу при розв'язанні складних задач у готельно-ресторанній справі.

2.Результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері готельно-ресторанної справи.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 3. Здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей.
- ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного і ресторанного бізнесу.

СК 12. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі готельно-ресторанної справи у мультидисциплінарних контекстах, у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН5 Оцінювати нові ринкові можливості, формулювати бізнес-ідеї та розробляти маркетингові заходи за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН6 Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності.

ПРН7 Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій).

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується дотримання принципів академічної доброчесності та усвідомлення наслідків їх порушення. Важливою складовою навчання є відвідування лекцій і практичних занять курсу. Пропущені заняття необхідно

відпрацювати не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії. Недопустимі запізнення, використання мобільних пристроїв під час заняття не для навчання, списування, плагіат та несвоєчасне виконання завдань.

Організація освітнього процесу в ЦНТУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та Кодексом академічної доброчесності ЦНТУ, яких необхідно дотримуватися.

4. Програма навчальної дисципліни

№п/п	Назва теми	Кількість годин (л/п/с)	Завдання
<i>Змістовий модуль 1. Методологія, принципи та методи наукових досліджень</i>			
1	Лекція 1. Тема 1. Вступ до методології наукових досліджень План 1. Предмет і завдання методології наукових досліджень. 2. Наукове дослідження та його основні етапи: від вибору теми до публікації. 3. Класифікація досліджень (фундаментальні, прикладні, міждисциплінарні)	2/-/2	Підготовка презентацій для виступів. Підготовка до дискусій. Розгляд практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-11; 21; 26; 29]
2	Лекція 2. Тема 2. Філософські основи наукового пізнання План 1. Онтологічні та гносеологічні аспекти наукового пізнання: об'єктивність, істина, наукова картина світу. 2. Методологічні принципи наукового пізнання (системність, доказовість, критичність, прагматичність та етична відповідальність). 3. Філософія як основа формування наукового світогляду дослідника.	2/-/2	Підготовка презентацій для виступів. Підготовка до дискусій. Розгляд практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11; 16; 18; 21; 26; 29]
3	Лекція 3. Тема 3. Методи наукового дослідження План 1. Загальнонаукові методи: аналіз, синтез, індукція, дедукція. 2. Емпіричні методи: спостереження, експеримент, опитування (на прикладах з готельної індустрії) 3. Теоретичні методи: моделювання бізнес-процесів	2/2/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-11; 16; 18; 21]
4	Лекція 4 Тема 4. Наукова проблема та її формулювання План 1. Сутність наукової проблеми: відмінність від практичного завдання. 2. Критерії вибору проблеми	2/2/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-12; 26; 29]

	(актуальність, новизна, реалізаційний потенціал) 3. Формулювання проблеми у контексті бізнесу.		Підготовка до тестування за модулем 1.
<i>Змістовий модуль 2. Планування наукового дослідження, експеримент та обробка даних</i>			
5	Лекція 5 Тема 5. Наукова гіпотеза та її перевірка План 1. Гіпотеза як основа дослідження: вимоги до формулювання. 2. Приклади гіпотез. 3. Експериментальні та статистичні методи перевірки.	2/-/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 10; 11; 16; 17; 26; 29]
6	Лекція 6 Тема 6. Планування наукового дослідження План 1. Структура плану наукового дослідження: мета, завдання, хронологія, ресурси. 2. Визначення SMART-цілей для дослідження. 3. Вибір методів дослідження для проєктів.	2/-/2	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [1-18]
7	Лекція 7 Тема 7. Науковий експеримент План 1. Види експериментів (лабораторні, польові, натуральні). 2. Планування А/В тестування для оцінки ефективності рекламних кампаній. 3. Аналіз результатів експериментів	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 11–15].
8	Лекція 8 Тема 8. Обробка та аналіз наукових даних в процесі наукових досліджень План 1. Статистичні методи (кореляція, регресія) для аналізу даних про доходи організацій. 2. Візуалізація даних: інструменти для презентації результатів. 3. Інтерпретація отриманих результатів дослідження	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 11–15]. Підготовка до тестування за модулем 2.
<i>Змістовий модуль 3. Наукові роботи, дискусії, конференції. Академічна доброчесність</i>			
9	Лекція 9 Тема 9. Наукова стаття та її структура План 1. Вимоги до структури та змісту наукових статей. 2. Стандарти оформлення наукових джерел. Правила оформлення списку	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-15, 20; 22-24].

	використаних джерел в Україні. 3. Написання анотації для статті про тренди бізнесу.		
10	Лекція 10 Тема 10. Основні види наукових робіт. Магістерська робота, дисертація, монографія План 1. Основні види наукових робіт та їх роль для економіки та суспільства. 2. Особливості магістерської роботи: прикладні дослідження для конкретного бізнесу; вимоги до новизни. 3. Дисертаційна робота: види, роль у розвитку науки та економіки. Вимоги до наукової новизни дисертацій. 4. Монографія як джерело глибокого аналізу наукових проблем.	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-15, 20; 22-24].
11	Лекція 11 Тема 11. Наукові дискусії та конференції План 1. Форми наукових дискусій (панелі, круглі столи). Наукові конференції. 2. Підготовка презентації з використанням PowerPoint/Prezi. 3. Правила публічного виступу: як презентувати дослідження про інновації на науковій конференції.	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-15; 25-28].
12	Лекція 12 Тема 12. Етика наукових досліджень План 1. Принципи академічної доброчесності. 2. Відповідальність за фальсифікацію даних (на прикладах). 3. Інструменти перевірки на плагіат («Antiplagiat», «Turnitin»).	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [11-13; 20; 22; 23; 24]. Підготовка до тестування за модулем 3.
<i>Змістовий модуль 4. Міждисциплінарні дослідження, наукові школи та дослідницькі напрями у сфері гостинності</i>			
13	Лекція 13 Тема 13. Роль інформаційних технологій у наукових дослідженнях План 1. Роль інформаційних технологій у проведенні сучасних наукових досліджень. 2. Доступ до інформації на основі інформаційних технологій. Бази даних для пошуку міжнародних публікацій конкретний бізнес. 3. Програмне забезпечення для аналізу даних. Онлайн-платформи для наукової комунікації.	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [4; 6; 11; 13; 14].

14	Лекція 14 Тема 14. Міждисциплінарні наукові дослідження План 1. Роль міждисциплінарного підходу у проведенні наукових досліджень 2. Поєднання економіки, соціології та ІТ у дослідженнях. 3. Методи інтеграції даних з різних дисциплін	2/-/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Рекомендовані джерела: [1; 2; 9; 10; 11]. Розв'язання практичних кейсів.
15	Лекція 15 Тема 15. Наукові школи та дослідницькі напрями План 1. Наукові школи та їх роль у розвитку науки, бізнесу, економіки. 2. Сучасні тенденції та напрями досліджень: клієнтський досвід, екологічні ініціативи. 3. Прогнозування розвитку галузі гостинності: сценарії для готельно-ресторанного бізнесу.	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [2; 4; 9; 10; 11]. Підготовка до тестування за модулем 4.
16	Лекція 16 Тема 16. Специфіка досліджень у сфері гостинності План 1. Специфіка досліджень у готельно-ресторанній сфері. Вплив культурних особливостей на якість обслуговування. 2. Методологічні підходи: кількісні та якісні методи досліджень у готельно-ресторанній сфері. 3. Актуальні проблеми: адаптація готельно-ресторанних комплексів до глобальних викликів та змін	2/2/3	Підготовка до дискусій. Підготовка презентацій для виступів. Розв'язання практичних кейсів. Рекомендовані джерела: [2; 4; 9; 10; 11; 25] Підготовка до підсумкового тестування
	Разом	32/16/42	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю:

- спостереження за навчальною діяльністю здобувачів;
- усне опитування;
- тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: іспит.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнуукраїнському національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	У тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Розв'язання розрахункових практичних завдань	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
<i>Разом</i>			<i>60 балів</i>	<i>30 балів</i>	<i>30 балів</i>

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;

- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищий бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

При розв'язуванні практичних задач здобувач може отримати: 5 балів – ставиться, якщо практичне завдання розв'язано вірно;

4 бали – ставиться, якщо в практичному завданні допущені незначні помилки;

3 бали – якщо завдання розв'язано вірно не менше 50% обсягу завдання;

2 бали – якщо завдання розв'язано вірно менше половини обсягу завдання;

1 бал – якщо завдання розв'язано вірно не менше 25% обсягу завдання; 0 балів - якщо завдання не виконано або виконано невірно.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними

знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни:

- Семикіна М. В. Методологія сучасних наукових досліджень: опорний конспект лекцій з практичними кейсами: навч. посіб. / М. В. Семикіна, В. В. Зайченко ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : КОД, 2025. 170 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16398>
- Методологія сучасних наукових досліджень: *метод. реком.* щодо організ. самот. роб. та підгот. до практ. занять для здобув. вищої освіти зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг» денної та заочної форми навч. / [уклад. М. В. Семикіна, В. В. Зайченко]; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2025. 61 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16476>

6. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Александров І.О., Ткач К.І., Філіппова С.В. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Одеса: Астропринт, 2018. 197 с.
2. Бабайлов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Бровін О.В., 2019. 148 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
4. Дороніна М. С., Хаустова В. Є., Доронін А. В. Методологія і технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми, визначення, приклади): навч. посіб. Харків: Лібуркіна Л. М., 2023. 173 с.
5. Зацерковний В.І., Тішаєв В.К., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
6. Іноземцев Г.Б., Козирський В.В., Окушко О.В. Методологія наукових досліджень: монографія. Київ: Компрінт, 2017. 196 с.
7. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2018. 351 с.
8. Матвєєва О.Л., Тихенко О.М., Трофімов І.Л. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : НАУ, 2018. 195 с.
9. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2020. 218 с.

10. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / [І.С. Добронравова та ін.; за ред. І.С. Добронравової]. Київ: Київський університет, 2018. 606 с.
11. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. В. П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
12. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / Л.О. Єльнікова [та ін.]. Дніпро: Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2024. 226 с.
13. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. / Курок О. І. [та ін.]; Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 215 с.
14. Мокін Б.І., Мокін О.Б., Мокін В.Б. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Вінниця: ВНТУ, 2023. 229 с.
15. Момот О. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтава: ПП Астроя, 2023. 99 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058266.pdf>
16. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навч. посіб. К.: НУХТ, 2022. 385 с.
17. Семикіна М. В. Методологія сучасних наукових досліджень: опорний конспект лекцій з практичними кейсами: навч. посіб. / М. В. Семикіна, В. В. Зайченко ; Центральнотехніч. ун-т. Кропивницький : КОД, 2025. 170 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16398>
18. Теорія і методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю.Д. Костін [та ін.]. Харків: ХНУРЕ, 2021. 152 с.

Додаткова література

19. Вазинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.
20. Доценко І. О. Академічна доброчесність у системі забезпечення якості вищої освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2022. Вип. 32. С. 31-42
21. Методологія сучасних наукових досліджень: метод. реком. щодо організ. самост. роб. та підгот. до практ. занять для здобув. вищої освіти зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг» денної та заочної форми навч. / [уклад. М.В. Семикіна, В.В. Зайченко]; Центральнотехніч. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2025. 61 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16476>
22. Основні вимоги до оформлення бібліографічного опису документів. URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliohrafichnykhopyshiv>
23. Паламар С., Науменко М. Реалізація принципів академічної доброчесності як дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти. *Освітологічний дискурс*. 2022. Вип. 3-4. С. 76–92.
24. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах (Vancouver style, ACS style, APA style, AIP style, Chicago style: Author-Date, Chicago style: Notes and Bibliography, Harvard Referencing style, IEEE style, MLA style, Oscola style). Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», 2016. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/16051>
25. Семикіна М.В., Журило І.В., Бугаєва М.В. Торговельне та ресторанне підприємництво: методологія дослідження ефективності та соціальної

відповідальності бізнесу. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»* (економічні науки). 2025.(1) С.49-59. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/326073>.

26. Семикіна М., Дмитришин Б. Методологічні аспекти наукового дослідження розвитку соціально-економічних систем в умовах глобалізації. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки, вип. 12 (45). Кропивницький: ЦНТУ, 2024. С.68-80 <https://economics.kntu.kr.ua/archive/45.html>

27. Семикіна М.В. Методологія наукових досліджень розвитку готельно-ресторанної справи: виклики, загрози, перспективи. *Економічний вісник Донбасу* № 1(79), 2025. С. 95-102. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16777>

28. Татар М.С. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Харків : ХАІ, 2019. 103 с.

29. Тимошенко І.В., Сідоров В.І., Нащекіна О.М. Основи наукових досліджень: методологія і практика: навч. посіб. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019. 251 с.

30. Філософські аспекти наукового пізнання: навч. посіб. / О.Ю. Панфілов, О.П. Дзьобань, І.М. Будур та ін.; за заг. ред. О.Ю. Панфілова. Харків: ХіФ КНТЕУ, 2019. 276 с.

Законодавчі та нормативні документи

31. Конституція України: офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.

32. Міжнародний стандарт. Соціальна відповідальність (SA8000) : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07#Text>.

33. Про вищу освіту: Закон України. Відом. Верхов. Ради України. 2014. № 37–38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

34. Про затвердження вимог до оформлення дисертації: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

35. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1023-12>

36. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

37. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 № 2026-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2026-14>

38. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 10.06.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

39. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР. URL: <https://bit.ly/3uvRiwz>

40. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ МОН України від 23.09.2019 № 1220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

41. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 № 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1315-18>

42. Про підприємництво: Закон України від 07.02.1991 р. № 698-XII. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.

43. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/324/95-%D0%B2%D1%80>

44. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 06.03.2019 № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>

45. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 01.12.1998р. № 284-XIV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/284-14>

46. Цивільний кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>

Інформаційні ресурси

47. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

48. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

49. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>

50. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

51. Державне агентство із питань науки, інновацій та інформатизації України. URL: <http://dknii.gov.ua/>

52. Наука України в дзеркалі наукометричної бази даних SciVerse Scopus. URL: <http://www.jsi.net.ua/scopus/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи. Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.